

W morzu krwi i w płomieniach gorejących synagog!

KRWAWY POCHÓD WIEKÓW. — WYMORDOWANIE 360.000 ŻYDÓW W RZYMIE. — POGROMY W POLSCE. — SOBIESKI PROTEKTOREM ŻYDÓW I BUDOWNICZYM SYNAGOG.

Nienawiść do żydów jest tak stara, jak świat. To też nic dziwnego, że już od 8 r. przed Chrystusem datują się liczne, krwawe i bezkrwawe pogromy Hebrajczyków, tego ludu-włóczęgi, który „z cichością węża i ze sprytem wilka” wkraadał się w granice obcych narodów, poszukując bogactw i tronu dla przyszłego, kiedyś z wieków powstać mającego „władcy świata”.

Pierwszy pogrom żydów przypada na rok 70 po Chr. za panowania króla rzymskiego Tytusa, który zdobywszy Jerozolimę, spalił świątynię i wymordował 360.000 żydów. Wówczas to wszystkie prowincje Judei sprzedano, a żydzi do reszty zostali rozproszeni. Od r. 115 usiłują zrzucić z siebie jarzmo rzymskie i bezustannie warcholeniem doprowadzają do tego, że w r. 135 pod cesarzem Hadrianem przychodzi do okrutnej rzezi.

Okolo II stulecia nastąpiła wprawdzie lepsza epoka dla żydów, ale od czasu, jak z cesarzem Konstantynem chrześcijaństwo dostąpiło panowania byli oni edyktami cesarskimi coraz to surowiej traktowani.

W ciągu V stulecia liczne prześladowania żydów miały miejsce w Babilonii: władca Persji Jesoligerd II pierwszy zakazał im wstrzymywać się od roboty w sobotę i recytować po nabożeństwie modlitwę Szema; Bazam-Gur, następca jego kazał zabić połowę mieszkańców Isahanu i gwałtem wychowywać dzieci żydowskie w świątyni Horvoanu ku czci ognia. Wreszcie syn tego ostatniego Firuz przez lat siedmnaście tępił żydów i wsiedlał ich do Arabji i przodowych Indyj.

Okres dalszych pogromów i prześladowań przypada na wieki VI i VII, a ogniskiem tychże jest przede wszystkim Francja i Hiszpanja. I tak cesarz francuski Justinian odebrał żydom wolność sumienia, ograniczywszy niektóre ich obrządki; żydów miała stać Bozjon zmusił do chrztu, a synagogę ich, w kościół zamienił. W Burgundji rozszerzył się powoli duch nienawiści przeciw żydom krajów frankońskich. Biskup Avitus z Arverny, mieszkający w Clermont, wielokrotnie wzywał żydów tego miasta do nawrócenia się, a gdy jego kazania nie odniosły skutku, namówił pospólstwo do napadu na synagogę i zrównania jej z ziemią. Następnie pozostawił żydom do wyboru: albo przechrzcić się, albo opuścić miasto. Król Chilperich również zmuszał żydów swego państwa do przyjęcia chrztu. Król Dagobert wydał rozkaz, że wszyscy żydzi Francji aż do jednego dnia oznaczonego mają albo przyjąć chrześcijaństwo, albo być traktowani jako nieprzyjaciele i życie utracić (około r. 629). Chintila, król hiszpański (rok 638—642) zwołał ogólny synod do Toletum i nie tylko kazał wszystkie nienawiści ku żydom tchnące paragrafy dawniejszego prawodawstwa za twierdzić, ale postanowił także, że nikomu w państwie pozostać nie wolno, któryby nie przyjął wyznania wiary katolickiej.

Równie smutny los żydów był w chrześcijańskiej Europie. W bizantyńskim państwie doznawali na początku i okolo końca VII stulecia prześladowań, które spowodowały ich przeniesienie się do kraju Chazarów nad Wołgą. W temże państwie Chazarów, władza królewska weszła w ręce żydów, po przyjęciu przez Chana Bulana wiary żydowskiej. Trwał tam judaizm kilkaset lat, aż go chrześcijaństwo wyparło. Przyjaźniejszym było dla nich następne stulecie, byli jednak z powodu swojej religji mocno prześladowani przez cesarza Bazylego Macedończyka. Jedno źródło podaje wiadomość, że cesarz ów tak surowe względem gmin żydowskich państwa greckiego wydał dekryty, że ty się z nich zupełnie wytraconem zostało. Syn tegoż i następca Leo, zwa-

ny Filozofem, przewyższył ojca w surowości względem żydów.

We Włoszech pierwsze prześladowanie żydów wybuchło dopiero w r. 1435. Od XVII jednak stulecia musieli nosić na ubiorach znaki odróżniające, a od wieku XV mieszkać w gheftach. Po daremnem usiłowaniu nawrócenia ich, wygnani zostali w r. 1493 z kraju w liczbie 100.000 dusz. Równocześnie poczęło ich uciskać duchowieństwo; od królów, biskupów, lenników i miast musieli okupować prawo swojej opłakanej egzystencji dla usprawiedliwienia powtarzanych krwawych powstań i kar śmierci od XI aż do połowy XIV stulecia; zmyślano przeciw nim historie o przekłóciach hosijs, zamordowaniu chłopów chrześcijańskich i zatruciu studzien.

W Anglii, gdzie już IX stuleciu się znajdowali, wybuchł przeciw nim, w dniu koronacji króla Ryszarda Lwie Serce, dnia 3 września 1184 roku — krwawy tumult. Odbierano im majątki i synagogi, a w r. 1270 prawo posiadania gruntu, od r. 1260 starano się ich nawrócić, w r. 1290 wzbroniono im nakonec pobytu w kraju.

W r. 1348—1350 Niemcy zostały prawie wyludnione od żydów; tysiącami mordowano ich i palono, a wielu rzucano w płomienie palących się synagog.

W Polsce ucisk żydów datuje się od r. 1219. Książę wrocławski Henryk IV wydał wówczas dekret, skazujący ich na banicję. Bolko Świdnicki, Bolko II i Henryk Głogowski wydali surowe przeciwko nim dekryty, dopiero Kazimierz Wielki, za wstawieniem się pięknej Esterki nadał żydom rozległe prawa i przywileje, dopuszczając ich do wszystkich dziedzin życia. Za następcy jego, Ludwika Węgierskiego wypędzono żydów z większej

części kraju, wskutek podniesionego przeciw nim zarzutu o zatruciu studzien i dzieciobójstwa. W r. 1407 Kraków był widownią krwawych rozruchów antyżydowskich. Panowanie Olbrachta podwoiło ucisk żydów, zamieszkujących Polskę. Rok 1538 przyniósł Litwie bunt przeciwko żydom; powodem tegoż były wieści o nawracaniu chrześcijan na żydowską wiarę. Król Zygmunt Stary wysłał na Litwę swych dworzan z rozkazem dostawienia sądom podejrzanych żydów i surowego karania odszczepieńców. Po wszystkich drogach chwymano podróżnych, odbywano rewizje, wpadano do mieszkań żydowskich. Paniczna trwoga zapanowała między żydami.

Najwięcej ucierpieli żydzi od żaków szkolnych, którym perjodycznie opłacać się musieli podatkiem t. zw. kozubalcem. W Krakowie naprzykład szkoła elementarna św. Szczepana po bierała dziewięć razy do roku „judajkę” od żydów. Za panowania Władysława IV wzmożło się po wielu miastach prześladowanie żydów. W Poznaniu, Wilnie, Krakowie i Lublinie miały miejsce sceny krwawego starcia. Przytłumione chwilowo bunty koczackie na Ukrainie odezwały się na nowo za panowania Jana Kazimierza. Ciosy, zadane żydom przez Chmielnickiego, po dziś dzień są przez nich obchodzone postem (Chmel). Wieszano ich i rabowano bez miłosierdzia. W suplice do króla piszą: „Już oczy nasze wyplakaliśmy, wargi nasze próżne, każdy nas obdziera, z głodu umarło wielu”. Na polepszenie ich doli wpłynęło panowanie Sobieskiego, wielkiego protektora żydów i „budowniczego wielu synagog”. Od czasów tego ostatniego, aż do dzisiejszych ucichły pogromy żydów; co jakiś czas jeno odzywały się tu i ówdzie drobne zamieszki, zwykle bezkrwawe.

Zmierzch Palestyny

LOSY LUDU ŻYDOWSKIEGO.

Terytorjum, z którego wyszli żydzi, jest jedną wielką pustynią piaszczystą, na której spotykamy pojedyncze miejsca, obijające w wodę, gdzie żyć mogą ludzie i zwierzęta — oazy. Uprawa roli w tym zakątku świata jest kulturą oazy. Oazę uprawiano po największej części sztucznie i całe starania i wiedza kierują się do tego celu, aby zdobyć dostateczną ilość wody, potrzebną dla wzrostu roślin. Tak samo na większych obszarach ziemi urodzajnej, do których należały niektóre przestrzenie Palestyny, wszelka uprawa roli polega na zdobyciu wody. Rolnik drży przed największą plagą — suszą; drży przed pustynią, z obawy, by nie rozpostarła na nowo swych objęć nad kawałkiem ziemi, z trudem jej wydarł tym. To też dziś mieszkańcy tej ziemi są koczującymi hodowcami bydła, nomadami.

Pierwszym, bez wytchnienia błądzącym szczepem byli Hebrajczycy, którzy okolo roku 1200 przed Chr. wtargnęli, grabiąc i mordując, do kraju Kanaan i postanowili tu odpocząć nareszcie po wiecznej wędrówce, jako w miejscu, naznaczonym im obietnicą Jehowy: „a gdy cię wprowadzi do ziemi, którą Pan Bóg twój przysiągł ojcom twym i dać miasta wielkie i bardzo dobre, którychś nie budował i domy pełne wszystkich bogactw, którychś nie zbudował, studnie, którychś nie kopał, winnice i oliwnice, którychś nie sadił, a będziesz jadł i najesz się”. (Deut. 6, 10, 11).

Cóż robili Hebrajczycy w tym kraju, który im Jehowa przyobiecał?

Należy przypuścić, że zdobywcze plemię większą część kraju obłożyło daninami; czyto w formie powinności pańszczyźnianej, czyto w formie

dzierzawy, czy też przez zobowiązania kredytowe w ten sposób, że przeważająca część Hebrajczyków siedziała w miastach w roli panów odbierających rentę, lub procenty, gdy tymczasem ujarzmiona ludność, jako koloniści, uprawiała ziemię, lub jako „wolni chłopci”, zajmowała się rolnictwem. Na południu kraju, położonego na zachód od Jordanu, osiadły plemiona Judy, Simeona i Lewego, wraz z kilkoma plemionami Negeba, a warunki przyrodzone kraju pozwalały im jedynie na hodowanie bydła. „Białe są zęby Judy od mleka”. Inne plemiona jak Ruben i Gad zajmowały się pasterstwem na wschodnim wybrzeżu Jordanu. Ale duch koczowniczy, zdaje się, żył dalej we wszystkich szczepach. Gdyby bowiem było inaczej, gdyby Izrael był ludem „rolniczym”, chociażby w pojęciu wschodu, nie moglibyśmy wtedy zrozumieć powstania i pierwszego ukształtowania się żydowskiego systemu religijnego.

Zapominać nie należy, że księgi religijne, w których wiara żydowska została utrwalona, są spisane w duchu ludu koczującego. Jehowa jest bogiem pustyni i pasterzy i wskrzeszony zostaje na modłę starych tradycji koczowniczych przez Ezdrasza i Nehemiasza. Kodeks kapłanów „wystrzega się wszelkiej wskazówki co do osiadłego życia w kraju Kanaan... trzyma się co do form ściśle w ramach położenia narodu, wędrującego na pustyni i chce koniecznie być prawodawstwem pustyni”.

Jaki jest zatem nowód owej silnej do koczownictwa skłonności? Może ożyły na nowo pod wpływem wygnania instynkty koczownicze, stłumione w czasach poprzednich stuleci? Bardzo to możliwe i chciałbym za-

znaczyć specjalnie tę okoliczność, że losy ludu żydowskiego, od czasu wygnania, musiały koniecznie za sobą w skutkach spowodować ożywienie zaniżających, lub wzmocnienie istniejących instynktów pustyni i życia koczowniczego. Tkwiący pierwiastkowo w krwi hebrajskiej nomadyzm i saharizm (o ile wogóle mogą użyć tego symbolicznego słowa dla określenia pustyni) zostaje zachowany i rozwijany w dalszym przebiegu historii żydowskiej przez przystosowanie, lub dobór. Tak więc o ludzie żydowskim mówimy, iż pozostał on w przeciągu tysięcy lat ludem koczującym i ludem pustyni.

Emigrujący żydzi rozpraszają się po całej zamieszkałej ziemi i ze szczególnym upodobaniem szukają przytułku w wielkich miastach. Nie porzucają nigdy już do ziemi rodzinnej, co najwyżej podtrzymują z nią stosunki duchowo-religijne i przedsięwzięcia raz na rok pielgrzymkę do Jerozolimy w porze świąt pesachowych.

Zwolna zatracła Palestyna swe znaczenie, jako ojczyzna żydów i żydzi żyją przeważnie w rozproszeniu. Już w czasie zburzenia drugiej świątyni (70 lat po Nar. Chr.) zapewne więcej żydów było w rozsypane niż w samej Palestynie. Wątpić należy, czy Palestyna mogła być wyżywić i w czasach najgęstszego zaludnienia więcej jak 1 do 1 i pół miliona ludzi. W Egipcie za Ptolemeusza było żydów 7 do 8 milionów. Józef, opierając się na Strabonie opowiada, że „trudno było znaleźć miejsce na ziemi zamieszkałej, któreby nie było zaludnione i opalone przez ten ród”. Philo wylicza kraje zamieszkałe przez żydów za jego czasów i dodaje, że mieszkali jako rzesze tysiączne w licznych miastach Europy, Azji i Libji, na stałym lądzie i na wyspach, nad morzem i wewnątrz kraju. To samo powiedziała przepowiednia sybilska, potwierdzona przez Hieronima: że mieszkali oni „od morza do morza, od Brytańskiego aż do Atlantycznego oceanu, od zachodu do południa, od północy ku wschodowi, na całym świecie”. Różne wiadomości stwierdzają, jak gęsto byli oni osiedleni w pierwszych czasach cesarstwa w Rzymie: poselstwu króla Heroda do Augusta towarzyszyło podobno 8 tysięcy osiadłych w Rzymie żydów, a w 19 wieku po Chrystusie skazano na zesłanie do Sardynji 4000 żydów. I w czasie wieków średnich to mrowisko ludzkie nie odpoczęło i Izrael bez wytchnienia wędrował z miejsca na miejsce.

Ogólny zarys wędrówek żydowskich przedstawia się następująco: od końca 5-go wieku najpierw powolne, potem szybkie opuszczenie Babilonii i przenoszenie się do wszystkich dziedzin ziemi: Arabji, Indyj, Europy. Od 13-go w. odpływ z Anglii, Francji i Niemiec po części na półwysep Pirenejski t. j. do Hiszpanji i Portugalji. Pod koniec wieków średnich wytworzyły się dwa wielkie zbiorniki żydostwa: półwysep Pirenejski i Rosja z Polską. Od tych czasów zaczyna się nowe ugrupowanie żydostwa, które śledzimy w głównych jego wędrówkach. Z początkiem dziej hiszpańskich, potem od czasów ruchów koczackich w 17 w. żydzi wschodni. Proces rozpraszania się żydów rusko-polskich nabrał dość ostrych cech i niebezpiecznego charakteru i dopiero pod koniec 19-go w. wulkan ten zaczął wyrzucać znowu wielkie masy ludzkie i niezliczone setki tysięcy, które ostatnich dziesiątkach lat szukały przytułku w Nowym Świecie.

SPECJALNY BANDAŻYSTA
A. M. MIRKIEWICZ
FACHOWIEC OD LAT 40
KRAKÓW, MOSTOWA L. 4.

Poleca bandaże przepuklinowe własnych wyrobów i ulepszeń, bardzo praktyczne i wygodne w noszeniu. Również paski bez sprężyn, nowych systemów. Pasy brzuszne oraz po operacyjne i t. p.
Listowne wyjaśnienia (znak na odpawiedzi).
Ostrzega się przed blagierami niefachowymi, którzy narażają na różne przykrości.

Oszczercy i kalumniatorzy przeciw Adolfowi Nowaczyńskiemu

Ogólne zdumienie wywołał artykuł „Hasła Podwawelskiego” pod tytułem Adolf „rebbe” Nowaczyński apostołem Syonizmu. Jeżeli taki artykuł się ukazał, to widocznie zaszła jakaś mistyfikacja.

Najsamprzód bowiem należało zbadać, czy interlokutor z „Nowego Dziennika” podał treść takiej rozmowy, jaka rzeczywiście miała miejsce. Aż nadto dobrze wiadomą rzeczą jest, jak tałmudystyczni interlokutorzy umieją treść wywiadów przedstawić w ich swoisty sposób.

Jeżeli według tałmudu Pan Bóg kłamał, ażeby nie poróżnić Abrahama ze Sarą, to dla czegoż tałmudysta nie miałby kłamać, ażeby różnić gojów między sobą.

Przedewszystkiem rodzina Adolfa Nowaczyńskiego jest od dziada, pradziada katolika i nigdy żadnego wykrzty w swoim gronie nie miała. Jest to rodzina szlachecka i z żydami nie miała nic wspólnego.

„Kto zna działalność pisarską Nowaczyńskiego, kto czytuje jego pisma polityczne, kto był na jego sztukach w teatrze — ten wie, że Nowaczyński dzień po dniu spełnia służbę narodową. Jest to żołnierz nieustraszony, bojownik straszliwy w swoich ciosach, który tępi fałsz i obłudę, zwalcza podłość, ośmiesza jak nikt małych ludzi, a walcząc nieustępliwie o prawa narodu, stawia przed oczami społeczeństwa naga prawdę. Nie na kogo też innego jak na niego uknuto zamach, kiedy to z rak siepaczy zaledwie cudem ocalał. Jest to wielki pisarz i wielki obywatel, który przenikliwym swym umysłem, nie tylko widzi lepiej i dalej od innych, to co się dzieje w Polsce, ale obejmuje całość współczesnych wypadków w świecie, a przede wszystkim w Europie i że z tego powodu ma wielkich wrogów, to się samo przez się rozumie”.

Nowaczyński nie był nigdy oszczercą ani kalumniatorem. Satyrykiem jest — to dar Boży — inne narody chlubiłyby się nim. W Polsce ogólne ma uznanie, jedynie w Krakowie o to

trudno. Jak wiemy wszyscy są tu we władzy polipa żydowskiego, wciąż on judzi na Nowaczyńskiego. Dlatego właśnie, że Nowaczyński piętnuje w sposób satyryczny wszystko, co go boli; a bolą go wszystkie łajdactwa, wyczynione naszej Ojczyźnie. Jest on nowym Piotrem Skargą, który ostrzega przed niebezpieczeństwami grożącymi nam, a wpływającymi przeważnie z sobkostwa, przeraźliwej apatii i braku zastanowienia się.

Na ostatnim odczycie krakowskim w czerwcu b. r. witano Nowaczyńskiego owacyjnie w wypełnionej po brzegi sali, a bukiety oraz ogromny kosz kwiatów o barwach narodowych wskazywały na sympatię, jaką się cieszy w najkulturalniejszych i najbardziej patriotycznych ośrodkach społeczeństwa krakowskiego. Że znalazł się męty przekubione, które z ulicy przez otwarte okno obrzuciły niewinną publiczność jajami, to nie można brać za objaw uczuć mieszkańców Krakowa, tak jak nikt nie winił mieszkańców naszego miasta za mordowanie ułanów 6-go listopada. Są ludzie zdolni do wszystkiego, kiedy się im dobrze zapłaci, ale że publiczność krakowska nie dała się steroryzować i doczekała aż do końca odczytu, to chlubnie świadczy o jej uczuciach i uznaniu dla Nowaczyńskiego.

Trzeba zaznaczyć, że ani podczas odczytu ani potem ani jedno jajo nie doleciało do Nowaczyńskiego. Napastników zaś przy stracaniu ich ze schodów obłano formalnie odebranymi przedtem od nich jajami. Następnego dnia był Nowaczyński na wiankach w Krakowie w licznej towarzystwie.

Huliganowskie postępowanie wywołuje zawsze reakcję; i owóz i p. Marjanowi Dąbrowskiemu dostał się w parę dni potem tusz jajowy na ulicy. Czy nie zadaleko posunięto metody zwalczania przeciwników.

Kłamliwie przedstawione sprawozdanie z odczytu przez miejscową prasę pół i cało sanacyjną było zdemontowane w „Głosie Narodu”.

Jan Kozicki

Nasze położenie i obowiązki.

Nie będę trudzić Szanownych Czytelników wielką polityką, gdyż do tej gałęzi ludzkiej wiedzy i sprytu mam wrodzoną antypatię. Każę nam ona bowiem patrzeć po niebie, a tym czasem wpadamy do studni, jak ów astrolog, o którym bajka. Karmi płomnemi nadziejami lub rozpaczami widokami na przyszłość, przywiązuje losy nasze do spraw cudzych, a zakrywa nam najbliższe chwytalne cele i nieodłite obowiązki.

Mówić tylko będę o obecnym położeniu naszej Ojczyzny i o pracy, jaka nas czeka.

O przeważnej części ojcowizny naszej mówić bez łez niepodobna. Kościół, narodowość, oświata, dobrobyt materialny, stosunki społeczne podkopuje nieubłagany wróg ludzkości — żydostwo, z systematycznością, jakiej przykładu trudno znaleźć w historii. Granice nasze chwieją się z dniem każdym coraz bardziej, przed nawałą semickiego najeźdźcy. Jest to rozbestwienie całej rasy, która rzuciła się z tygrysią wściekłością na swą ofiarę. Pocięchą jedyną może być tylko owe doświadczenie dziejowe, podobna wściekłość zabija społeczeństwo zbirów demoralizacji, rozstraja je i niszczy; że tacy organizatorowie dla siebie i swoich celów społeczeństwa przetworzyć i przeorganizować niepotrafiają, bo społeczeństwo nie może istnieć bez prawa, bez pewnych zasad moralności i obyczajów!

Szczelne otoczenie granic Państwa przez żywioł obcy niedozwala nam złożyć w obraz wszystkiego co się tam dzieje. Truchlemy tylko i rachujemy skutki, słuchamy pulsu życia męczeńskich kresów, oczekujemy lepszej przyszłości, kary niebios, powstrzymania rozbestwionego żydostwa. Nigdy też nie ciążył na Narodzie trudniejszy obowiązek, jak w chwili obecnej, gdy społeczeństwo budzić się poczyna ze snu nieświadomości. Po klęskach wojny przychodzi

nam dzisiaj stanąć w gotowości moralnej, w naprężonej baczności obywatelskiej.

Kwestja żydowska każdego dnia co raz ogromniejsza i straszniejsza przybiera rozmiary. Jeżeli źle wyszliśmy na wyosobnieniu chłopca, to gorzej jeszcze wychodzimy na wyosobnieniu żyda. Urósł on w społeczeństwie naszym w potęgę obca, nieznaną, tajemniczą, objął wszystkie dziedziny ekonomicznego życia w sieć pajęczą, której zbadać nie zdołamy, a która nas w żelaznych trzyma okowach. Po niewierany i wzgardzony, stanął w społeczeństwie, jako wzwyskiwacz jego niezaradności i ospałości i wytrwałością dobił się władzy potężnej, która wykonuje z surowością nieprzyjaciela.

Tak przedstawia nam się naród żydowski, trapiący i wywłaszczający z ziemi dziedzica i chłopca, podkopujący moralność ludu, garnący w swój monopol cały handel krajowy.

Wobec takiego stanu rzeczy społeczeństwo obraca się w błędnym kole i mówi do żydów: Poprawcie się, a damy wam równouprawnienie. Żydzi odpowiadają: Dajcie nam równouprawnienie, a będziemy inni.

Aby raz wreszcie wyjść z tego błędnego koła, należałoby chwycić się kilku radykalnych środków, nadających zwrot kwestji żydowskiej. Zachodzi pytanie: czy dać żydom całkowite równouprawnienie, czy wogóle traktować ich tak, jak dotychczas? Oto, co pisze w tej materji jedno z pism H. Forda: „Żydom winniśmy dać równouprawnienie. Przeciwnicy tego kroku, a jest ich bardzo wielu, prócz względów religijnych i społecznych, mają wzgląd ekonomiczny na myśli. Obawiają się oni, że równouprawnienie nie znieni wcale negatywnego i niszczącego działania żydów; że przeciwnie, otwierając im zamknięte dotąd słuzy, sprawadzi na społeczeństwo to czy owe, prawdzi-

wy potop judaizmu. Obawa ta ma wiele słuszności za sobą, ale nie zmienia konieczności równouprawnienia. Za lat dziesięć stau będzie gorszy, a równouprawnienie pomimo tego konieczniejszym. Otwarcie żydom drogi do nabycia większej własności (?), zamknięcie jednocześnie, owe kręte ścieżki, któremi chodząc szkodzili społeczeństwu, owe ciemne zaułki, w których przeciw społeczeństwu konspirowali. Powściągnięcie lichwy za pomocą ograniczenia weksli od stosunków kupieckich, wejrzenie w działalność kahałów, jako państw w państwie, i określenie ich działalności sądowniczej, obowiązkowa nauka w szkołach państwowych, obostrzona karami, czynne poparcie postępowego między żydami stronnictwa przeciw fanatycznym starowiercom działającego, — oto środki, które łagodzą przykrość przejściowej epoki”.

„Roby i popsuje”.

Czytałem kiedyś taką powieść. Jak z tytułu wynika, mówi ona o ludziach dwojakiego rodzaju: o takich, którzy „robią” i o takich, którzy „psują”.

Ludzi pierwszej kategorii jest w Polsce ilość niezliczona. Pomijając, jednak wszystkich tych, którzy z natury rzeczy, z obowiązku, z odwiecznego przeznaczenia pracują, przypatrzmy się bliżej „robom” t. w. idei.

Niebezpieczeństwo żydowskie! Ma my przed sobą, jak na dłoni obraz dzisiejszego życia. Cieżki kryzys gospodarczy, bolesne tarcia polityczne wewnątrz kraju, upadek ducha, etyki i moralności, zanik bogobojności — oto treść dni dzisiejszych, opanowanych całkowicie przez żydostwo, które wzięło sobie za zadanie podkopać fundamenty życia i wpoić w ludzkość wręcz przeciwnie rozumowi i uczciwości, pojęcie: wiary i ojczyzny.

Mówmy o Polsce. Państwo przeżywa obecnie lekką niedyspozycję wewnętrzną. Niejasną sytuację pogarszają jeszcze żydzi, napływający usta wicznie w granice kraju, którzy ktoś nazwał: „rajem żydowskim”. Jednocześnie z brudnym tym elementem wkraczają w mury Państwa, czerwone hasła komunizmu, rewolucyjne ile je i bóżnicowe, destrukcyjne prądy. Wszystkie zamieszki na kresach naszych, tak skrzętnie notowane przez polską prasę — nie są niczem, jak tylko owocem działalności semickiego żywiołu. Wszelkie fakty szpiegostwa i objawy przesycone odorem areligijności i antypaństwowości możemy również z zupełnym spokojem przypisać żydostwu. Kryzys gospodarczy jest rezultatem upadku naszego rodzimego handlu i przemysłu, zagarniętego przez żydów. A upadek moralności?

Aż nadto widocznym jest wpływ żydostwa na młodzież dzisiejszą. Twierdzenie, że młodzież jest fundamentem państwa i podstawą bytu na rodu”, zostało wczasy przez żydów zrozumiane i wprowadzone do walki. Plan wrogów, chytrze jest obmysłany. Wpóić w budzącą się co dopiero do życia duszę, jad nienawiści zaszczyć w nią brud moralny, umysł rozniecić zarzewiem niezgody i warcholstwa, a w serce tchnąć szatana — o to cel, do jakiego dąży żydzi, w stosunku do naszej młodzieży. Dąży! Lecz jakże cicho, podstępnie, jak skrycie i obłudnie! Kto czujny i bystry, dojrzy pośród wierszami życia, naga i podłą prawdę. Literatura, prasa i sztuka — oto trzy służebnice żydostwa. Pierwsza, bez ogródek rzuca w świat pornografię, druga, podaje ją w formie dyskretnej, wreszcie trzecia, kultuwyuje t. zw. pornografię filozoficzną. Rok rocznie opuszcza prasy drukarni kilka milionów książek. Wśród nich znaczny odsetek przypada na autorów żydowskich, którzy często, będąc największymi grafomanami i analfabetami w literaturze „płodzą dzieła” horendalne stylizacyjnie, językowo i treściwie w tym jedynie celu, aby 1) grubo na niej zarobić, 2) uczynić ją niejako łącznikiem, dzięki któremu zło i zgnilizna łatwej się będzie mogła dostać do duszy czytelnika.

Podobnie dzieje się w prasie i w sztuce.

Tyle pisze o sprawie tej organ antysemita H. Forda. My jednak jesteśmy innego zdania. Nie tylko, że nie damy żydom równouprawnienia, ale wręcz przeciwnie, pogłębiemy nasz, względem nich separatyzm i bojkotem starać się będziemy wysiedlić ich z granic naszego państwa. Jeżeli zresztą, co jest faktem, ów trójmy żydów jest skutkiem naszego ospalstwa i nieporadności to otrząsnąć się musimy z tych błędów, poprzeć usiłowania naszych organizacji i stowarzyszeń kierujących się duchem patriotyzmu, musimy usunąć semickich wędrowców z karczem naszych wiejskich, gdzie bywają najszkodliwsi!

Chwila obecna wydaje nam się jedyną dla stanowczego załatwienia tych bolączek. Możemy dzisiaj, jako naród wolny przemówić; jutro lub pojutrze może wydać wyrok obcy — na naszą szkodę!

Ponieważ jednak mówić mamy o ludziach idei, przystąpmy do źródła sprawy.

Wszystkie wyżej wspomniane nędze dzisiejszego życia, rozjaśniły horyzont myślowy wielu ludziom, którzy, nie mogąc patrzeć biernie na taki stan rzeczy, przystąpili do akcji antyżydowskiej. Pierwszym dobrem posunięciem w tym kierunku, było ostre wystąpienie w obronie młodzieży. Wielką zasługę przypisać tu należy duchowieństwu, które zorganizowało zastępy młodych walczących bezwzględna walkę, tak po wsiach, jakoteż i miastach — alkoholowi i „u moralniaczom” żydowskim.

Dalszymi etapami tej walki jest boj kot żydowskiego handlu i przemysłu. Wprowadzenie hasła: „Swój do swego, po swoje” uznano za konieczne i walczyć niem poczęto na wszystkich frontach. Owocem, tego, rzuconego na jałowy grunt ziarna, jest dziś wielka ilość organizacji i stowarzyszeń patriotycznych, oraz składnic, kółek rolniczych, kas i t. p. dążących w cichej, a zbożnej pracy do odżydzenia ojczyzny i zabezpieczenia Państwu i Narodowi — niezależności i niezawisłości ekonomicznej. Z każdym dniem, z każdą niemal godziną, zwiekają się zastępy walczących i uznających konieczność walki ludzi, którzy wiedzą, że zaspiania sprawy, równałyby się mogło w niedalekiej przyszłości niepowetowanej klęsce. Oto są roby, tak zwanej idei.

Wręcz przeciwnie ustosunkowane do asemityzmu i zagadnienia walki z żydostwem są „popsuje”, stanowiący dziś znaczną część społeczeństwa. Nie są to jednak ludzie o charakterze destrukcyjnym, chociaż i takich pomiędzy nimi nie brak; „popsuje” to jednostki bądźto zaślepione i na faktyczny stan rzeczy patrzące okularami różowego optymizmu, bądź też tacy, którzy albo nie uznają antysemityzmu, albo zwątpili w swe siły i apatycznie oczekują Jutra.

Ci to właśnie „popsuje” wnoszą w społeczeństwo dysharmonję i niweczą w znacznej mierze wysiłki i dążenia „robów”. Nie uznając antysemityzmu, popierają żydowski handel i przemysł, rozczytują się w brudnej literaturze żydowskiej, wierząc święcie, że „drobnostki” tego rodzaju, nie mogą zaszkodzić ani państwu ani narodowi. Drugi odłam tych „popsuj” to ci — zwątpieni. Kiedyś, może i oni byli „robami” idei. Dziś jednak siedzą w ukryciu i są zależni od żydów. Boją się występować otwarcie, a w działalność konspiracyjną nie wierzą, nie ufają w jej rezultat.

Ha! Cóż my możemy zrobić żydom? Oni mają wielkie kapitały, oni są solidarni, a my? — powtarzają, bezmyślnie oczekując dnia następnego, który może jednak przyjść w postaci straszliwego pogromcy — tyra — władcy.

To też nic dziwnego, że praca nad unarodowieniem całego narodu popuże żółwim krokiem naprzód. I dopóki jedni i drudzy nie podadzą sobie w bratnim uścisku roboczej dłoni i nie staną w jednym szeregu walczących szermierzy idei, dopóty trwał będzie ucisk żydostwa!

Semickie oblicze Sądu Grodzkiego

z ulicy św. Jana w Krakowie.

„GHETTO” WONIEJĄCE ŚLEDZIEM I CEBULĄ. — DOLA URZĘDNIKÓW!

Sąd grodzki, ul. św. Jana 22. Godzina 8 rano. Ze wszystkich sąsiednich ulic i uliczek spieszą interesanci w chałatach i jarmułkach i wtapiają się w ciemny, brudny gmach sądu. Jak pijawki pna się po schodach, pełną zają po korytarzach i gankach, wślizgują się do sal i biur. Chaos nie do opisania. Sąd zamienia się powoli w cheder, w bóżnicę. Rozpoczynają się swarliwe pogadanki, kłótnie, żargonowe wywody i plotki. Tu znajduje swą przystań „czarna giełda”, tu rozbijają i ubijają swe „interesy” pase-rzy i innego rodzaju indywidua. Tu, cichym, niezrozumiałym szwargotem „robi się” politykę, rozdziela instrukcje komunistyczne i antypaństwowe, ale wszystko to „cicho, sza”... ot, tak, po żydowsku.

Z każdą sekundą sąd grodzki przy ul. św. Jana 1. 22 przeobraża się w „ghetto”, krzykliwe, woniejące śledziem i cebulą. Wyświechtane chałaty wędrują po piętach i wrzaskiem napełniają budynek.

Krogulcze nosy zwieszają się nad aktami i księgami i rękami polpa plądrują w skargach tych, których bezlistnym swem sumieniem stawili przed obliczem sądu!

Poczekalnia adwokatów! I tu widzi my doborowe towarzystwo. Sala przepełniona... żydami. Przy stolikach, — na ławach i po kątach gromadzą się typy i typki, pod maską inteligencji kryjące azjatycko - semickie gęby. Tu żargon pomieszany ze strasliwą polszczyzną wydaje niemiły dla ucha zgrzyt, tu woń śledzia skropionego paryskimi perfumami, sposobi człowieka do mdłości i „morskiej” choroby!

Około południa nieszczęśliwy sąd zmienia swe oblicze, które przybiera wygląd jeszcze strasliwszy.

Oto pokraczne falsyfikaty ludzi za-jeżdżają wozami, wózkami i bryczkami przed gmach, który w tej chwili drzeć poczyna w posadach, od nieludzkich wrzasków i krzyków!

Licytacja!

Stawki podrzucane żargonowe mi przekleństwami łączą się w piekielną warjacje, godną najzagorzalszej synagogi!

Dopiero popołudniu milknie chaos. I znowu otwarte na oścież drzwi sądu wypuszczają na sąsiednie ulice i uliczki gromady pejsatych interesantów...

A teraz spojrzmy na odwrotną stronę medalu.

Biedni urzędnicy sądu grodzkiego!! W zmudnych i ciężkich godzinach pracy, torturowani są od świtu do wieczora szalonymi wrzaskami żydostwa, które obsiada wszystkie biura, nie dając im chwili wytchnienia, ani możliwości załatwienia bieżących, nierządno pilnych spraw!

A wspomnieć należy, że spraw pilnych gromadzi sąd grodzki liczbę nadmierną i częstokroć jeden urzędnik poruczone ma dwa albo i trzy referaty do załatwienia za jedną pensję!

Nic tedy dziwnego, że widzimy co dnia prawie, jak przeciążony pracą personel sądu, opuszcza cuchnące, wilgotne nory biur, dopiero późno... późno wieczór!...

Byłby zatem czas najwyższy, aby tymi dwoma obrazkami zajęło się szczerze Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej i ulżyło dolę nieszczęśliwych urzędników, którzy i tak za marną pensję tracą zdrowie, wśród tak strasznych warunków higienicznych.

Obserwator.

Jak żydzi bojkotują polskie wyroby?

(List z Grodna).

Postanowiłem zakupić rower. Ponieważ z zasady unikam żydowskich sklepów, skierowałem się do chrześcijańskiej firmy tutejszego przedstawicielstwa „Ford”, mającego swe przedsiębiorstwo przy ul. Bankowej. Cena roweru polskiej Wytwórni Uzbrojenia „Łuczniczka” 300 zł. w 12 ratach. Stwierdziłem, że rower jest pierwszorzędnej jakości i mocy, całkowicie zasługuje na miano dobrego, wytrzymałego, turystycznego roweru. Lakierowany przyzwoicie, wygląd ze wnętrza pociągający, z punktu widzenia higieny dobry (rączki), a co najważniejsze polskiej wytwórni, z polskiego materiału i przez polskiego robotnika wykonany. Kupujący otrzymuje 2-letnią gwarancję trwałości. Jak z tego widać, warunki sprzedaży jak i gwarancja, dają najlepsze warunki dla kupującego.

Chcąc dowiedzieć się, jak ustosunkowują się żydzi do naszych rowerów, udałem się do żydowskiej firmy przy placu Batorego, gdzie na za pytanie, czy ma polskie rowery na składzie, otrzymałem przytakującą odpowiedź. Ku mojemu wielkiemu zdziwieniu, pokazał mi czystej krwi rower niemiecki, wprawiając we mnie, że to polski rower. Cena — 330 zł., płatnych w 10 ratach. Wygląd zewnętrzny niezły, ale rączki, to naprawdę kozie rogi, wąskie, niezgrabne, niehigieniczne.

„Czy nie mógłby mi pan sprowadzić polskiego roweru „Łuczniczka” — zapytałem”.

„Nie! tego nie zrobię! Polskie rowery są do niczego, po roku to nic z roweru nie zostanie, to szmelc!”

Na takie dictum chciałem żydowi ręcznie wytłumaczyć, że to kłamstwo; ponieważ jednak postępek taki nazwanoby pogromem, morderstwem itp. wyszedłem, by u innego żyda przekonać się o jego „miłości” Ojczyzny! Kroki swe skierowałem do firmy, która ma swoje locum przy głównej ulicy miasta, Dominikańskiej. Tutaj także otrzymałem „polski rower” nawet ze ślicznie brzmiącą nazwą „Rolpol” wymalowaną na tarczy białoczerwonej. Cena — 300 zł. w 6-ciu ratach, gwarancja tylko od ramy na 10 miesięcy.

Wygląd zewnętrzny niezły, ale wytrzymałość b. mała, o czym wie wkońcu najlepiej właściciel, nie dając gwarancji na rower, lecz tylko na ramy i to na przeciąg 10 miesięcy.

Naturalnie — kupiłem rower polski, z którego przyznać muszę, jestem zupełnie zadowolony.

Przesyłając niniejszy list Szanownej Redakcji, proszę o umieszczenie go w piśmie, które i na naszych Kresach zdobywa czytelników i sympatyków.

Czytelnik z Grodna.

proc. ludności, na Kresach Wschodnich, Polesiu i Wołyniu nieco więcej, bo około 17 proc., w Małopolsce nie spełna 11 proc., w Poznańskim i Pomorzu zaledwie 1 proc. ogółu ludności.

Jak z tego skromnego zestawienia widać, największy procent żydów osiedlił się w tych miejscowościach, gdzie po dzień dzisiejszy panuje największy analfabetyzm, a co za tem idzie, i brak kultury. Tam, gdzie analfabetów jest mało, gdzie kwitnie rolnictwo i przemysł, tam też niema żydów, którym interesy z elementem układowym nie idą i nie podobają się. Tam natomiast, gdzie chłop czy rzemieślnik jest ciemny, gdzie żłobie wódkę jak wodę, żydom wy-

Bezczelność żydowska w Kole Rodzicielskim w Rabce Zdroju.

PRZEDSTAWICIELKA RASY SEMICKIEJ W KOLE RODZIELSKIM

Przy 7-mio klasowej szkole powszechnej zawiązało się ub. roku Koło Rodzicielskie do którego, o zgrozo weszła jako członkini żona żyda, kupca z Rabki pani G.. Wiadoma jest rzeczą, że gdzie tylko wepcha się żyd tam zaraz pokazać musi swoją arogancję i bezczelność. To samo miało miejsce i w Rabce.

Koło Rodzicielskie uchwaliło zakupić sztandar szkolny dla młodzieży szkolnej w Rabce Zdroju. Na ten cel urządzono w karnawale jedną za bawę, z dochodu zamówiono w Krakowie sztandar, którego poświęcenie wraz z wbijaniem gwoździ pamiątkowych wyznaczono na 22 czerwca br.

Po uroczystościach połączonych z poświęceniem sztandaru i wbijaniem gwoździ miał się odbyć po południu festyn na pokrycie reszty wydatków i urządzenie wycieczki dla dzieci.

W tydzień przed festynem na zebraniu Komitetu festynowego dokonano rozdziału prac i zajęć na festynie, gdzie wspomniana pani G. miała wziąć udział przy kasie bufetowej.

Po uroczystościach kościelnych poświęcenia sztandaru i wręczeniu tegoż przedstawicielowi młodzieży, kiedy koło południa zeszli się członkowie komitetu festynowego u prezesa

śluguje się za byle co, tam jest raj dla żydów i tam to najgęściej osiedlają się i tuczą swe ciała na głupocie i ciemności ludzkiej.

Jakkolwiek w miastach, przeważnie, jest większa ilość żydów niż wsiach, to jednak zarobki swe ciągną oni w dużej mierze ze wsi, której mieszkańcy każdy zarobiony grosz niosą do żyda i w swych transakcjach handlowych posługują się głównie kupcami żydowskimi. Wystarczy spojrzeć na nasze place i rynki przepełnione w dniu targowe produkami naszego chłopca. Twierdzą, że przynajmniej 90 proc. towaru idzie w ręce żydowskie, którzy go dalej, ze znacznym zarobkiem, odsprzedają ka tolikom. Smutniejszym jest to, że często nasz poczciwy kmiotek, w braku uświadomienia, chętniej sprzedaje swój towar żydowi i chętniej z nim zawiera transakcje handlowe niż z Chrześcijaninem, mimo, że ten daje mu te same warunki i cenę co żyd. Co jest powodem tego niedbalstwa?

Odpowiedź ta krótka — brak uświadomienia społecznego, brak wogóle oświaty, indolencja i darujcie za wyrażenie: chamstwo.

Jak długo nie przejrzymy na oczy, tak długo o pracy bardziej realnej trudno nam mówić.

Niechże i wieś zrozumie, że jej interesem jest popierać ludzi pokrewnych im religiją, językiem i kulturą i że ich inicjatywa w odżywieniu Polski, jest nie mniej ważną od ludności miejskiej.

Niechże zaopatrują się w towar dla siebie u swoich i swoje towary sprzedają katolikom w pierwszym rzędzie a w konieczności tylko niech idą do żydów, a wtedy zobaczymy, że wieś polska wyzwoli się z pod wpływów żydowskich i będzie naprawdę wsią poską miodem i mlekiem płynącą. Niech na naszej wsi polskiej, przy różnych waśniach partyjnych i plotkach wiejskich, zajmie też miejsce sprawa ekonomicznego bojkotu żydostwa i papieranie sklepów i konsumentów chrześcijańskich, niech przy wieczornych gawędach podwórzowych i ta sprawa zajmie swe miejsce, niech ziarno rzucone przez „Hasło Podwawelskie” przyjmie się na gruncie wiejskim, a wtedy, bądźmy pewni, że i Was rolników i nas kupców czeka lepsza przyszłość.

Kupiec z Prokocima.

Analfabetyzm wsi i miasteczek

bronią przeciwko polskiemu stanowi posiadania LIST DO NASZYCH GOSPODARZY I ROLNIKÓW WIEJSKICH.

Głoszone dziś hasło: „walka z żydostwem” — powinno być przyjęte nietylko przez ludność miejską, ale i ludzi mieszkających w wsiach. — Wszyscy winni podjąć walkę z pasorzytem, który ich głównie ssie i do ruiny prowadzi. Wszak wiadomą jest rzeczą, że żydzi tam najgęściej osie-

dają się, gdzie analfabetyzm góruje i gdzie ciemnota ludzi stwarza im najlepsze warunki bytu.

Jeśli spojrzmy na mapę Polski i zbadamy procentowy stosunek żydów do innych mieszkańców Rzeczypospolitej, to stwierdzimy, że w b. zaborze rosyjskim stanowią oni 15

APARATA KOŚCIELNE, SZATY LITURGICZNE, SZTANDARY I CHORAĞWIE, ADAMASZKI, BROKATY W WIELKIM WYBORZE NAJTANIEJ NABYC MOŻNA W FIRMIE

Fr. KOPACZYŃSKI i SKA

W KRAKOWIE, UL. BRACKA 2

Najstarsza pracownia dla sztuki Kościelnej) Stylowe wyroby kościelne w srebrze brzozi. Na składzie gotowe szopki

Odzydzić Radę gminną

w Borku Fałęckim!

„DYKTATURA“ P. LIBANA. — ODPRAWA ZASŁUŻONEGO INWALIDY.

Do redakcji naszej zgłosił się onegdaj p. Gołdas Władysław, inwalida wojenny, z zażaleniem na radę gminną Borku Fałęckiego, pozostającą pod rządami p. Libana.

Skarga p. Gołdasa brzmi następująco:

„Jako inwalida wojenny otrzymałem koncesję na pełny wyszynk. Aby jednak móc otworzyć powyższy interes, zmuszony byłem wnieść do rady gminnej w Borku Fałęckim prośbę o zaopiniowanie mej osoby i przyjęcie mego podania.

W Borku Fałęckim istnieją już dwa szynki, z których jeden jest w posiadaniu żyda p. Libana, obszarnika i właściciela licznych fabryk i który pobiera od dzierżawcy tegoż p. Klu-

gera 300 zł. miesięcznie. Kiedy więc na posiedzeniu rady gminnej przyszedł referat co do zaopiniowania mej prośby — p. Liban jako radny — odrzucił moje podanie, mimo kilkuset głosów, które były za przyjęciem mej koncesji.

Jak z powyższego wynika, większość pp. radnych w gm. Borek Fałęcki zależna jest od p. Libana. Wiele jeszcze krzywd i bolączek zaciąży na sumieniu tej zażydzonej gminy, aż może niezadługo wprowadzony przez województwo krakowskie komisarz położy kres rządowi p. Libanów i im podobnych.

Gołdas Władysław,
inwalida wojenny.

PIJCIE PIWO

OKOCIMSKIE

„MARCOWE, EKSPORTOWE, PORTER,

W SEZONIE ZIMOWYM

SWIĘTOJAŃSKIE“.

Niechlujstwa w piekarniach żydowskich!

WŁAŚCICIEL PIEKARNI ŻYD MISCHEL SPRZEDAJE CHLEB Z ROBAKAMI.

Już kilkakrotnie napiętnowaliśmy brud i niechlujstwo w piekarniach żydowskich w Krakowie, gdzie w bułkach i chlebie znajdowało się robactwo i domagaliśmy się już kilkakrotnie od Władz sanitarnych kontroli nad tą zgnilizną żydowską. — I znowu złożył się do nas jeden z Obywateli, który kupił chleb w sklepie pochodzący z piekarni żydowskiej pod firmą Mischla, ul. Wielicka w Krakowie, gdzie znajdował się robak (karakon), a jak zeznają świadkowie, robactwo w chlebie z tej piekarni często się spotyka.

Apelujemy jeszcze raz, by Władze sanitarne wglądnęły w stosunki, jakie panują w piekarniach żydowskich i

by nie karmiono kupujących chrześcijan robactwem itp. nieczystościami.

Pisaliśmy i zwracaliśmy uwagę PT. konsumentom chrześcijańskim, że chcąc nabyć towar dobry i czysty, powinniśmy kupować tylko u swoich. A ileż to mamy dzięki Bogu jeszcze w Krakowie piekarni chrześcijańskich, które urządzone wzorowo i higienicznie nie sprzedają towar pierwszej jakości i po cenach tych samych a ponieważ i taniej co żydowskie piekarnie, a nie towar z robactwem itp.

Dlatego obowiązkiem każdego chrześcijańskiego konsumenta jest ku pować towar tylko u Chrześcijan i po pierać hasło „Swoją do swego“!!

Nieczne oszustwa żyda - szynkarza w Wieliczce

SPIJA SWYCH GOŚCI I PIJANYM KAŻE PODPISYWAĆ WEKSLE.— JAKI ZAPADNIE WYROK SĄDU GRODZKIEGO?

Od korespondenta naszego z Wieliczki otrzymujemy następujące pismo:

Przed dwoma laty Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów w Krakowie, nadał w Wieliczce koncesję z detaliczną sprzedażą i wyszynkiem wszelkich napojów alkoholowych p. Antoninie Gregorczykowej, nieznaną dotychczas nikomu w Wieliczce.

Wyżej wspomniana po otrzymaniu zezwolenia na otwarcie koncesji, natychmiast ją oddała (nie trzymając jej ani jednej godziny w rękach) żydowi Nuchemowi Winnerowi z Wieliczki, który natychmiast zajął się odszukaniem lokalu naturalnie w Rynku. Wskutek żydowskich manipulacji

swoje trunki podsuwał weksle do podpisu bez wyszczególnienia kwoty i daty wykupu, a po podpisaniu takiego weksla podawał już w dalszym ciągu swoje „kojące“ trunki.

Podawanie napoju alkoholowych odbywa się na porządku dziennym, pomimo czasem najostrzejszych zarządzeń i ustaw o podawaniu trunków i napoju.

Nie jeden z przepitych zapomniał o podpisie weksla i o rachunku i szedł spokojnie do domu. Za kilka tygodni właściciel podpisanego weksla otrzymuje wiadomość przez Bank Ludowy w Wieliczce, lub też prywatną

osobą, że ma do wykupu weksel na taką a taką kwotę.

I oto teraz podobna manipulacja żydowska oparła się o sąd grodzki w Wieliczce do liczby czynności Cw. 454/30. — Jeden z obywateli wieliczczan wstąpił do wspomnianej knajpy i to dobrze podchmielony a kiedy brako mu do wyrównania rachunku 12 zł, podpisał weksel nie wypełniony ani nie opatrzonej datą a żyd oszust wypisał weksel na kwotę 40 zł.

Podobnych oszustw ma Winner na sumieniu całe setki i popełnia je nadal. Ciekawi jesteśmy wyroku, jaki zapadnie w tej sprawie!

Kronika.

KALENDARZ TYGODNIOWY.

Lipiec.

- 20 Niedziela: Czesława.
- 21 Poniedziałek: Praksedy, Wiktora.
- 22 Wtorek: Marji Magdaleny.
- 23 Środa: Apolinarego.
- 24 Czwartek: Bł. Kunegundy.
- 25 Piątek: Jakóba Ap.
- 26 Sobota: Anny, Matki N. M. P.

Głos polskiej wsi.

Chelmiec polski 15 lipca 1930.

Od jednego z naszych sympatyków otrzymujemy następującą korespondencję:

Wioska nasza Hełmiec Polski koło Nowego Sącza, rządzona jest przez żydów, którzy się tak rozpanoszyli, że występują dziś jako dyktatorzy wspierani silnie przez miejscowych „szabesgojów“ — gospodarzy M. Jeża i b. posta Majchra.

Najboleśniej jednak faktem jest ten, że na 6 radnych gminy naszej 6 jest żydów! Jeden z nich, Laks, posiada szynk, w którym rozpija ludność miejscową, dając jej wszystko na kredyt, aby tem łatwiej móc ją kiedyś zakuć w kajdany niewoli i żydowskiej zależności.

Są wprawdzie w gminie naszej 4 sklepy katolickie ale nikt do nich nie chodzi, gdyż nawet najpoważniejsi go spodarze wolą zakupywać towary u żydów!

Gospodarze Hełmca Polskiego — opamiętajcie się! Czyż nie jest dla was ujmą, że dopuściliście żydów do tego, aby teraz wami rządili? I co sie stanie z gminą waszą za rok, lub najwyżej za lat kilka — jeśli tak dalej tolerować będziecie dyktaturę Izraela we wsi waszej?!

Sympatyk

„Hasła Podwawelskiego.“

Poświęcenie Strażnicy strażackiej w Piętkowie

W niedzielę, dnia 6 lipca b. r. we wsi Piętków, gm. Wadlew, pow. Piotrkowskiego, odbyło się uroczyste poświęcenie wspaniałej Strażnicy strażackiej, wybudowanej z pustaków krwwej dachówką.

Strażnica została zbudowana z dobrowolnych ofiar dzięki zabiegom miejscowego naczelnika straży p. Edwarda Bary, właściciela osady młyńskiej „Kłuciasz“, przy pomocy członków zarządu straży i strażaków.

Na podniosłej uroczystości poświęcenia byli liczni przedstawiciele: duchowieństwa, władz administracyjnych, pożarnictwa, organizacji społecznych oraz tłumy publiczności.

Po przemówieniach nastąpił akt wmurowania puszki, zawierającej akt erekcyjny na pergaminie, egzemplarze pism i monety.

Następnie prezes Związku Okręgowego Straży Pożarnych z Piotrkowa Tryb. p. Władysław Fijałkowski oddał Strażnicę do użytku przez symboliczne przecięcie wstęgi i wręczył klucze od Strażnicy naczelnikowi straży, a ten gospodarzowi. Dla uwiecznienia tej podniosłej uroczystości obecni wbijali pamiątkowe gwoździe w ramę obrazu św. Florjana — patrona straży, który to obraz zawieszony został w nowo-wybudowanej Strażnicy.

Zabawa taneczna, która przeciągnęła się do świtu dnia następnego, zakończyła całość uroczystości.

Straży piętkowskiej życzymy pomyslnego rozwoju, stawiając ją jako wzór dla innych straży wiejskich.

„Nasza“ czy żydowska

Szanowna Redakcjo!

Przebywając w okolicach Cieszyna, zakupiłem w sklepie katolickim czekoladę wyrobu fabryki warszawskiej Braci Kuczyńskich z marką: „Nasza“. Wewnątrz jednak, pod pozłótką widnieją na czekoladzie napis „Rekiert“!

Jestto świństwo, niemożliwe do spożycia. Przypuszczam, że jest to wyrób żydowski, gdyż żydzi z Warszawy noszą nazwiska czysto polskie, a katolik podobnego paskudztwa nigdyby w świat nie puścił. S. S.

Obrazek z czekoladą.

Parę tygodni temu ukazał się w „Hasle Podwawelskim“ artykuł, w którym autor oskarża żydów o popieranie i wypychanie klientom czekolad niemiecko-żydowskich firm, jak Sarotti, Optima i in. i o dziwo!... artykuł ten zrobił swoje.

Onegdaj wchodzę do sklepu żydowskiego (z rozmysłem, nie przez miłość dla żydów) i żądam czekolady. I co powiecie Szanowni Czytelnicy? Otrzymuję Piaseckiego i Wedla do wyboru. — Świat się kończy! — pomyślałem, żydzi popierają nasze wyroby. Wiwat żydy! chciałem wykrzyknąć na całe gardło — dałem jednak spokój i wyszedłem przed drzwi sklepu, by oglądając wystawę. Po chwili widzę, jak z tego samego sklepu wychodzi jakaś pani, mam wrażenie, że służąca, i w rękę trzyma... co? — czekoladę Optima!

— A szwarcer Sof na ciebie! pomyślałem i przwrzekałem już nigdy, nawet z rozmysłem, nie wchodzić do sklepu żyda.

Są dwa rodzaje klientów-katolików i kilkanaście rodzajów czekolad. Dla jednych, lepiej ubrańców i zębów „madrvch“ jest Piasecki i Wedel, dla słuchających goiów jest Optima, Sarotti i inne paskudztwa żydowskie.

ZGON PROF. WŁ. L. JAWORSKIEGO.

W nocy z soboty na niedzielę zmarł w Milanówku, przeżywszy lat 65, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego Władysław Leopold Sas-Jaworski.

DEMONSTRACJE PRZED POSELSTWEM NIEMIECKIM W WARSZAWIE. Onegdaj popołudniu odbyła się przed poselstwem niemieckim w Warszawie przy ul. Pięknej demonstracja zorganizowana przez Chrześcijański Związek Zawodowy i Chrześcijański Związek Młodzieży Pracującej. Demonstranci w liczbie paruset przybyli pod poselstwo i rozwinięli transparenty z napisami: „W 520 rocznicę przypominamy Niemcom Grunwald“! Demonstrantów rozprószyła policja.

ROZRUCHY W WIEZIENIU RÓWIENSKIM. Więźniowie tutejszego więzienia w wołali awantury w poszczególnych swoich celach, bijąc szyby i waląc w kraty. Przywołana straż pożarna jednym tylko strumieniem wody awantury zlikwidowała. Przyczyną tych zająć był nieporozumienia między sobą, dowcipnie twierdząc, że domagali się oni od b. przedsiębiorcy autobusowego, „hrabiego“ Grabowskiego, siedzącego razem z nimi, uruchomienia autobusów, bo jest im za daleko chodzić na przesłuchania do sądu powiatowego (!?).

DEKLARACJA.

Artykuły, jakie pojawiły się z początkiem b. r. w „Hasle Podwawelskim“ skierowane przeciw p. Komisarzowi Rządowemu Kasy Chorych w Krakowie Drowi Zdzisławowi Kolkiewiczowi i Dyrektorowi tejże Kasy Władysławowi Zychowiczowi, polegały na błędnych informacjach, udzielonych nam, jak się to później okazało, przez moralnie mało wartościowe jednostki, które kierowały się osobistymi animozjami. W szczególności informatorem i autorem jednego z tych artykułów był Wacław Karaś, który wprowadził nas w błąd, wobec czego przepraszamy PP. Dra Zdzisława Kolkiewicza i Dv. Władysława Zychowicza za mimowolnie wyrażoną im krzywdę, prosząc ich o przyjęcie wyrazów naszego ubolewania i podając powyższy fakt do wiadomości publicznej.

Jan Kozicki, redaktor odpowiedzialny „Hasła Podwawelskiego“.

Ludwik Gronuś, wydawca „Hasła Podwawelskiego“.

Ze świata.

WOLNOŚĆ W SOWIETACH. Z Petersburga donoszą, że w miastach Moskwa, Leningrad, Charków, Dnieprowsk, Tyflis i Odessa, według obliczeń G. P. U. aresztowano i wysłano do kraju Narymskiego (na Syberji) i na wyspy Sołowieckie 18,000 osób.

Ambasador sowiecki w Paryżu Dowgalewski, który wezwany był do Moskwy w sprawie Kutjepowa, do Paryża już nie powróci. Popadł on w niełaskę w związku ze sprawą Kutjepowa i Biesiedowskiego. Oczekują zesłania go na Sybir.

Z różnych miejscowości donoszą o masowym zabijaniu bydła i koni. Niszczenia inwentarza dokonują t. zw. średniacy, którzy nie chcą oddawać inwentarza swego do kolektiwów gospodarczych.

ŻAR SŁONECZNY ZABIŁ 78 OSÓB. W ostatnich trzech dniach w środkowych i wschodnich Stanach zmarło z powodu gorąca 78 osób; szczególnie nawiedzone falą upału były Stany Jowa i Missouri.

POTOP NA KOREL. Według doniesień prasy z Tokio obrzymie powodzie, jakich nie notowano od lat, nawiedziły Koreę. — Wiele osób poniosło śmierć. Tysiące domów uległo zniszczeniu, a także na wielkich przestrzeniach zbiory. Nadto przerwane zostały liczne połączenia komunikacyjne.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

WP. Franciszek Kozielski w Dobczycach. W sprawie, o której WPanowie piszecie, proszę się zwrócić do Związku Młodzieży Rękodzielniczej sekcja antyalkoholowa, Kraków, ul. Skarbowa 2.

WP. Stanisław Zaradzki w Istebnej. Prosimy zwrócić się do „Chrześcijańskiego Frontu Gospodarczego” Kraków.

WP. St. Heldstein-Heliński, Kraków. Prosimy zgłosić się do Redakcji „Hasła Podwawelskiego”, Kraków, ul. Stolarska 6.

WP. Ludwik Winiarski, Sadowa Wisznia. Artykuł otrzymaliśmy. Bardzo dziękujemy i prosimy o dalsze.

WP. z Krakowa. W sprawie dyrekcji firmy „Ziarno” prosimy zgłosić się do Redakcji „Hasła Podwawelskiego”, Kraków, ul. Stolarska 6.

WP. Lwów. Artykuł umieścimy w następnym numerze „Hasła Podwawelskiego”, za który serdecznie dziękujemy i prosimy o dalsze.

WP. C. z Rączyna. List otrzymaliśmy, o korespondencję prosimy.

Na Fundusz Prasowy złożyli:

WP. Władysław Daniec, Oświęcim	2 zł.
WP. Biłgosz, Kraków	1 zł.
WP. Kulczycki, Kraków	1 zł.
WP. Gustaw Paszkiewicz, Warszawa	7 zł.
WP. Karmańscy	5 zł.
WP. Dr. Tadeusz Redyk	10 zł.
WP. Fr. Wojnarowski, Kraków	2 zł.
WP. Szymon Grzybek, Kraków	1 zł.

Wszystkim powyższym osobom składamy tą drogą serdeczne podziękowanie staropolskim „Bóg zapłać”!

WESOŁY KACIK.

Oszczędna żona.

Bogaty bankier, przestraszony rozrzutnością żony, prosił ją, aby notowała wydatki. Nazajutrz pokazała mu zapiski z dnia poprzedniego:

Jalmużna	50 gr.
Siemię dla kanarka	20 gr.
Drobne wydatki	1.500 zł.

Co grają w kinach.

KINO WANDA.

Laura la Plante w przebojowym dźwiękowcu

„PRZEDŚLUBNY GRZECH”

KINO APOLLO.

Najwspanialszy film afrykański

KRÓLOWIE PUSZCZY.

Ponadto dodatki: 1) Willa duchów. 2) Piekło na ziemi. 3) Najnowszy tygodnik światowy.

KINO SZTUKA.

Arcydzieło dźwiękowe

BAŚŃ MIŁOŚCI.

W roli gł. Rod la Rocque.

KINO UCIECHA.

Wznowienie stuprocentowego arcydzieła

dźwiękowego

BIAŁE CIENIE.

W roli gł. Raquel Torres i Monte Blue.

KINO CORSO.

Sensacyjny film z Kcn Maynardem

MIASTO KŁĘSKI.

KINO PROMIEN

JAD MIŁOŚCI

Roman Nowarro

Redakcja „HASŁA PODWAWELSKIEGO”

KRAKÓW UL. STOLARSKA 6.

ogłasza

KONKURS NA NAJLEPSZY ARTYKUŁ

poświęcony zagadnieniu walki z żydostwem
ustanawiając 3 nagrody: I. 100 Zł. II. 50 Zł i III. 25 Zł.

- 1) Artykuł pisany być musi wyraźnie i obejmować ma nie więcej jak 300 wierszy pisma maszynowego.
 - 2) Treść artykułu winna być poświęcona zagadnieniu walki z żydostwem, obrazować ma sposoby i środki obrony przeciw wyzyskowi żydowskiemu.
 - 3) Artykuł winien być oryginalny i w żadnym piśmie niedrukowany.
- Termin nadsyłania artykułów upływa z dniem 31 lipca b. r. Prace przysyłać należy do redakcji „Hasła Podwawelskiego” Kraków ul. Stolarska 6 w zamkniętej kopercie opatrzonej przybranym godłem i napisem „Konkurs” Wewnątrz, w drugiej również zamkniętej kopercie, winno być umieszczone imię i nazwisko, oraz dokładny adres autora
- Nagrodzone artykuły, ogłoszone będą w tygodniku „Hasło Podwawelskie”. Redakcja zastrzega sobie prawo drukowania w swym piśmie artykułów nie nagrodzonych lecz uznanych za dobre.

Jak i o czym piszą żydowscy „poeci”.

„A. 1924”.

Nawiązując do artykułu Dra Z. W. w 25 num. 1930 r. „Hasła Podwawelskiego”, gdzie jest mowa o zażydzeniu polskiej literatury i poezji, przytoczę do ogólnej charakterystyki żydowskiego sposobu pisania w polskim języku parę słów o pewnym utworze „poety” żyda, którego rozmyślnie na zwisko pomijam, nie chcąc mu robić bezpłatnej reklamy, na którą on z zapartym oddechem czeka.

Tytuł tego „utworu” jest „A. 1924” co pewne oznacza „Anno 1924”. — Może jednak mieć inne znaczenie. Kto tam wie, co wtedy dowcipny żydek miał sobie na myśli, gdy te szyfrv kładł na czele swego szyfrowego „poematu”. Treść zaś mniej więcej taka:

Stary świat, chrześcijański — musi runąć. Jego kultura pójdzie do muzeum. Nowy świat, czerwony — zbuduje robotnik, „brusiarsz”, murarz itp. który się nie przykuje do „skrawionego” skrawka swojej „ojczyzny”. — „Na niebie” ukażą się nowe hasła „brzuchatych gełebi” (rabinów i t. p. przywódców międzynarodowego proletariatu). Powstanie nowy kult, kult ciała i „mięśni”, do których „modlic się będą ciężarowe konie”: chłopci i robotnicy. Polska, która „niegdys była od morza do morza” — będzie teraz państwem pracujących „dłoni” — chłopów i robotników. Polscy chłopci zostaną zawsze „przy pługu”. Taka jest wola „Słońca” (Jehowv). Kopalnie węgla zaleją polscy robotnicy ze swymi „gwiazdzistymi” sztandarami a swym węglem opajają wszystkie fa bryki. Bałtyk zaplonie czerwonymi żaglami z Niemiec. Będzie bardzo gorąco — rewolucja — a potem cały świat stary przemieni się w nowy, świat pracujących „dłoni”.

W ramach tej krótkiej osnovy kreśli „poeta” żydowski jaskrawymi farbami drobne obrazy tej przemiany starego świata na nowy: rewolucję pro-

letariatu zwycięstwo czerwonych nad „czarnymi” codzienne życie zwycięzców: w dzień praca — po nocy ucztę i zabawy z kobietami wolnej miłości. Boga chrześcijańskiego i religii chrześcijańskiej nie będzie. Nie będzie ani cnót — ani grzechu. „Niebo” będzie tylko: kartą tytułową zaginionej książki. Kościoły chrześcijańskie staną się „popielniczkami” — nienadającymi się nawet „na mieszkanie wróblu”.

Treść ta ukryta jest głęboko w polskim żargonie przytoczonego „poematu” żydowskiego. Połączony ze sobą w zdania i słowa tego żargonu tworzą trudne do uchwycenia. Symboliczny sposób pisania przypomina wielce maniery wschodu, gdzie pisane ra dykalną treść swoich płodów literackich, bojąc się ręki despotów, ukrywali w symbolice. Toteż nadzwyczaj trudno tę treść z symbolicznej skorupy słowa wyluszczyć i trzeba zastosować tu tę samą metodę, jaką się posługujemy przy odczytywaniu pisma klinowego i egipskich hieroglifów, gdzie jest właściwy początek żydowskiej twórczości

Forma powyższego „utworu” nadzwyczaj bezczelna i arogancka, obliczona na łatwowierność czytającego tłumy. Gruby papier — dużo wolnego miejsca — tłusty rozstrzelony druk — soczystość wyrażen. Wiersz bez rytmu — i prawie bez rymu. Z początku wielki rozmach, który już w połowie słabnie — i do końca nie dochodzi. Temat ogólny — kończy się libacjami nocnymi jednostek.

Całość świadczy o zupełnym braku talentu autora nietylko do poezji — ale wogóle do jakiegokolwiek pracy literackiej. Przytem na jaw wychodzi wszędzie żydowska pycha i zarozumiałość — chęć do przechwałek — zarządność i bezgraniczna nienawiść do kultury zachodu, której żydostwo na każdym polu wytoczyło walkę.

Wieliczenie.

Jak przestrzegają podgórcy żydzi - fryzjerzy ustawę o spoczynku niedzielnym?

Od jednego z naszych czytelników z miasta otrzymujemy następujące pismo, z prośbą o zamieszczenie:

Szanowna Redakcjo! Jestem z zawodu fryzjerem. Mam własny zakład w Podgórzu, przy pl. Zgody 10. I jest ustawa mówiąca o spoczynku niedzielnym w handlu i przemyśle. Ja jako dobry obywatel ustawy tej usilnie przestrzegam. Natomiast wszyscy żydzi fryzjerzy, a jest ich w Podgórzu 14-stu, bojkotują ją niejako, pracując wraz z całym personelem w każdą niedzielę od rana do wieczora. — Oburzony tem jaskrawem ignorowaniem ustaw państwowych udałem się do Komisarjatu P. P. w Podgórzu,

gdzie oświadczone mi, że w sprawie tej... nie można nic zrobić(!?) Skierowałem się tedy do Inspektoratu Pracy, prosząc o wydelegowanie organu kontrolnego do Podgórza; jednak i tu odmówiono mi pomocy słowami: „nie mamy czasu i ludzi do zajmowania się podobnymi bzdurami” (!!). Na wet katolicki cech fryzjerów sprawą powyższą z niewiadomych pobudek zając się nie chce, a tymczasem żydzi-fryzjerzy sfabrykowali przy swych zakładach tylne wejścia lub połączyli je ze swymi mieszkaniami, co jest wręcz przeciwne ustawie sanitarnej, i pracują „na całą parę” w niedziele i dnie świąteczne.

Katolicy fryzjerzy patrzeć muszą na te praktyki biernym okiem, gdyż władze policyjne tolerują wybryki żydów z niesłychanym spokojem.

Zwracam się przeto do Szanownej Redakcji z uprzejmą prośbą wzięcia nas w obronę w poczytnym, katolickim „Hasle Podwawelskim” a może tą drogą dojdzie wiadomość do Pana Wojewody krakowskiego, który nakaże organom policyjnym kontrolować żydowskie zakłady fryzjerskie, walczące od wielu lat z ustawą.

A. S.

Skonfiskować

Demoralizacja przez literaturę czy ni postępy. Społeczeństwo oswaja się z coraz jawniejszą propagandą rozkładu obyczajowego. W szczególności powódź tłumaczeń grozi zerwaniem mostów jakiegokolwiek ładu moralnego. Przekłada się utwory szerczące bez obłonek poprostu bolszewizm erotyczny. Określenie: moral insanity jest już za słabe...

Oto świeżo wypuszcza w świat Spółka wydawn. „Alfa” (żydowska) w Warszawie (ta sama, która podjęła nową edycję Biblioteki Boy'a!) 3 najobskurniejsze „dzieła” Pitigrilli'ego, który w poglądach swych na życie obyczajowe prześcignął cynizmem na wet swych francuskich kolegów: Margueritte'a i Dekobre. Zwłaszcza największym tom Pitigrilli'ego: „Pas cnoty” jest ohwda. orzekraczająca granice tego, co może być w druku tolerowane. Autor, u którego bezczelna pornografia idzie w parze z zalecaniem ogólnej rui i porubstwa — taki autor zasługuje na jedno: na niezwłoczna konfiskatę! Tak, jak się postępuje z pokatnym składem kokainy, czy morfiny...

Oślawiony „Rój” (firma czysto żydowska) wydał znowu Klabundę opowieści „historyczną” o Borgiach (i Rasputinie!) Jest to nawskróś pornograficzny obraz dworu papieża Aleksandra VI. obliczony na zohydzenie państwa. I ta książka, winna być wycofana z obiegu, ze względu na swój trujący jad!!

Pytanie.

Prawdziwym rajem dla cyklistów jest Danja, o bitych, równych drogach. Nawet sam król duński i książę Waldemar posiadają często stalowego rumaka.

Z tego powodu wydarzył się raz w sądzie charakterystyczny wypadek. W Danji wszyscy wobec prawa są równi. Pewnego cyklistę sąd skazał na 10 koron grzywny za to, że jechał na rowerze przez Ortedspark, gdzie to jest zabronione. Oskarżony przyjął wyrok spokojnie, bo wiedział że takie jest prawo, a jednak czuł się w obowiązkach zapytać sędziego: „Czy księciu Waldemarowi wolno jeździć w Ortedsparku na rowerze?”

— Sędzia zmieszał się i dla złagodzenia wyroku zakończył: „Jestem przekonany, że pan drugi raz tego przestępstwa nie popełni. Może więc pan odejść bez oplacenia grzywny”. — Gdy uwolniony od kary już przestępował drzwi sali sądowej, jeszcze raz sędzia rzucił pytanie: „A kiedy pan widział księcia Waldemara na rowerze w Ortedsparku?”

— Ja? — nigdy — odpowiedział delikwent. Pytanie było czysto teoretyczne...!

SKŁADKI NA BEZROBOTNEGO INWALIDĘ.

W. P. H. S. złożyła na bezrobotnego A. Przybickiego z Dąbrowy Górniczej kwotę zł. 5.—.

do sprzedania
Dom w Prądniku
Czerwonym

Wiadomość:

u KAROLA MÜLLERA
w Prądniku Czerwonym Nr. 31

„ŁUCJA”

KRAKÓW, SUKIENICE 29.

SALON GORSETÓW, NAPIERSNIKÓW
i BIELIZNY

Ceny Konkurencyjne.

Zbir bolszewicki Lejba Trocki,

wypiera się swego żydowskiego pochodzenia.

„CZŁOWIEK NIEUŚWIADOMIONY OFIARĄ EPOKI“. OBOJĘTNOŚĆ... NIEBOSZCZYKA. — „PRZESTAJE BYĆ ŻYDEM — STAJE SIĘ CZŁOWIEKIEM“.

Były dyktator Rosji sowieckiej Lejba Bornstein — Trocki ogłosił niedawno drukiem swoje pamiętniki i zwrócił się do nakładcy w Palestynie z propozycją wydania tychże pamiętników w przekładzie hebrajskim. W związku z tem prasa hebrajska w Palestynie, a za nią i żargonowa w Polsce publikuje wywiad, jakiego udzielił „czerwony kat“ jednemu z dziennikarzy zagranicznych przed kilkoma laty — na temat swego pochodzenia i kwestji żydowskiej.

W rozmowie swej w wspomnianym dziennikarzem, którą Warszawski — „Nasz Przegląd“ urywkowo przytacza, odpowiedział Bornstein - Trocki na cztery, zadane mu pytania: — 1) Czy przyznaje się do żydostwa, 2) Jak się zapatruje na kwestję żydowską, 3) Jak się odnosił do swego ojca, gdy był już kierownikiem Rosji, i 4) Dlaczego żydzi, jako tacy, nie mogą

się spodziewać pomocy ze strony władzy sowieckiej.

Na cztery te pytania odpowiedział żyd-Kacap co następuje:

„Prawda, że z pochodzenia jestem żydem, mimo to jednak nie uważam się za żyda, podobnie jak Lenin i inni. Dla człowieka o dalekiem i szerokiem spojrzeniu pochodzenie nie powinno grać żadnej roli (!). Gdy mnie

ktos zapyta kim jestem, odpowiadam: obywatelem rosyjskim (?).

Co do kwestji żydowskiej, to ta dla mnie nie istnieje, a co zatem idzie, nie zapatruję się na żydostwo, jako na takie.

Ojca mego uważam zawsze nie za żyda (?), ale za obywatela rosyjskiego. Uświadomiony socjalista, powinien uważać każdego człowieka

NAJSYMPATYCZNIEJSZY LOKAL
W KRAKOWIE

„ZAKOPIANKA“

NA PLANTACH OBOK
TEATRU SŁOWACKIEGO

WYDAJE:
ŚNIADANIA
OBIADY
KOLACJE
MLEKO KWAŚNE
LODY ORAZ RÓŻNE
CHŁODNIKI.
DZIENNIKI I SZACHY
GODZ. KONCERT MUZYKI SALONOWEJ.

Nowa Polska w Ameryce Południowej.

Dzięki specjalnej polityce Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej i Urzędu Emigracyjnego w ciągu ostatnich miesięcy zagadnienie emigracji polskiej zostało ujęte w skoordynowane ramy i przy właściwym wszechstronnym oświetleniu rozwiązane w formie najkorzystniejszej zarówno dla Państwa, jak i dla całego Narodu.

Cały ruch emigracyjny opierał się do nie dawna na cudzoziemskich liniach okrętowych, które spełniały rolę dostawców materiału ludzkiego do tych lub tamtych krajów zamorskich. Opieka rządu lub społeczeństwa kończyła się przeważnie w porcie, do którego dojeżdżał emigrant, a o jego dalszych losach decydował wielokrotnie przypadek. Pozatem emigranci polscy rozpraszają się przeważnie po najróżnorodniejszych zakątkach świata, szczególnie dzisiaj, gdy poszczególne kraje zamorskie zaostriżyły do najwyższego stopnia przepisy emigracyjne. Charakterystyczne zaś są dane cyfrowe, które ilustrują w wymowny sposób, że polska emigracja zamorska kieruje się w ostatnich latach wybitnie do Ameryki Południowej, uważając ją za korzystniejszy i przystępniejszy teren kolonizacyjny.

Ameryka Północna rok 1924 — 10458; 1925 — 15744; 1926 — 26682; 1927 — 34131; 1928 — 38114; 1929 — 10 miesięcy 17791.

Ameryka Południowa rok 1924 — 8103; 1925 — 10441; 1926 — 17717; 1927 — 24422; 1928 — 27401; 1929 — 23739.

Emigracja rolnicza w ostatnim trzechletniu:

Rolnictwo 1926 — 19337; 1927 — 33750; 1928 — 42129.

Inne zawody 1926 — 9111; 1927 — 7137; 1928 — 7129.

Skrytykowany obecnie system, na który ruch emigracyjny czekał bodaj że najdłużej ze wszystkich dziedzin życia państwowego i zarysowany podział pracy między Urzędem Emigracyjnym i instytucjami społecznymi obdarzył właśnie czynnik społeczny pewnymi określonymi zadaniami, których wypełnienie gwarantuje z jednej strony racjonalny rozwój polskiego wchołstwa, a z drugiej wymaga dużej przedsiębiorczości, rzutkiej inicjatywy i wiele poświęcenia owianego duchem społeczeństwa.

Jednym z poczynających w tym zakresie jest rozpoczęta praca przez Spółdzielnię „Kolonja Polska“, działającą na razie w zakresie emigracji na terenie Montanji Peruwijskiej. Została ona powołana do życia w tym celu, by dążyć do wytworzenia poważnego skupiska polskiego, mającego jak najściślejsze więzy z Macierzą, skąd byłoby czerpane nietylko zastępy niemieckich w Polsce dostatecznych warsztatów pracy rolników, lecz także siły nauczycielskie, duszpasterskie i inne, które łącznie zapewniałyby utrzymanie polskości na kolonizowanym terenie. Przytem, jeśli chodzi o część republiki Peru, to zarówno jego własne jak i całej ludności peruwijańskiej tendencje polityczne w stosunku do Polski i Polaków są jak najżywcze i najbardziej, że w ruchu wywołanym Peru z pod jarzma hiszpańskiego w zeszłym stuleciu właśnie liczni Polacy odegrali w bitną i ofiarną rolę, stając się poniekąd bohaterami narodowymi tej swojej drugiej ojczyzny. Dlatego też na olbrzymich terenach, udzielonych przez rząd peruwijański pod kolonizację Polaków, a obejmujących obszar równający się trzeciej

części terytorjalnej Polski, pozostawiono Polakom swobodę pod każdym względem, ba nawet „Kolonja Polska“ ma prawo utrzymać i ćwiczyć własną policję.

A przytem nadmienić wypada, że w peruwijańskich szkołach powszechnych jest wykładana do obecnej chwili historia Polski ze specjalnem uwzględnieniem historii naszej martyrologii.

„Kolonja Polska“ posiada koncesyjne tereny nad rzeką Ucajali, dopływie Amazonki, w jej górnym biegu, co łągodzi w znacznej mierze strefę tropikalną, a wiejące z pobliskich wysokich Andów wiatry czynią klimat łatwym do zniesienia i przyjemnym. Cały teren jest polity lasem, w którym znajdują się najcenniejsze gatunki drzew, przeważnie mahoni, kauczuk itp. Do roślin i owoców uprawnych na tamtejszych gruntach należą: kukurydza, bawełna, fasola, banany, trzcina cukrowa, kawa, kakao, juka, pomarańcze, mandarynki, ananasy, papeje i inne. Jeden hektar ziemi uprawnej daje wyżywie nie jednej rodzinie w ciągu całego roku, a zbiór bananów z 3 hektarów pozwala wyżywić w ciągu roku 60 ludzi i 200 świń (1 ha daje 200.000 sztuk bananów).

Organizatorzy tej nowej kolonii polskiej pragną osiedlić w Montanji w ciągu najbliższych trzech lat tysiąc rodzin rolników polskich, gwarantując im całkowitą opiekę lekarską, duszpasterską i wogóle opiekę społeczną w szerokim zakresie, mając na względzie dobro emigrującego rolnika, którego przy osiedlaniu należy użyć wszelkiego i ochronić od wszelkich zawodów. Pierwsza grupa rolników, złożona z 35 rodzin już wyjechała nad rzekę Ucajali, a z nią razem i lekarz, do którego obowiązków należy udzielanie bezpłatnej pomocy lekarskiej. —

nieuświadomionego za ofiarę epoki niemoralnej (!!!) i starać się go wychować. Za takiego uważam swego ojca i starałem się go wciągnąć w świat socjalistyczny, co też mi się udało. Umierając oświadczył mój ojciec, że jego zdaniem niema różnicy dla nieboszczyka na jakim cmentarzu zostanie pochowany (nauki synalrka jak z tego widzimy, nie poszły na marne!). Oto do jakiej wiary doszedł mój ojciec już jako człowiek (i to się wiarą nazywa?).

Na ostatnie pytanie o opiece nad żydami, Trocki dał odpowiedź:

„Z chwilą gdy mieszkaniec staje się obywatelem sowieckim przestaje być żydem i staje się człowiekiem! (a więc żyd nie jest człowiekiem?)!! Wówczas „ghetto“ nie ma na niego żadnego wpływu. W Sowietach nie ma specjalnej opieki nad żydami. — Jest to jednak zbyteczne. Bandytyzm jaki się tam obecnie rozrasta skierowany jest nie tylko przeciw żydom, ale i kontrrewolucjonistom“.

Oto tak mniej więcej brzmią słowa zbir - bolszewickiego, który zapiera się swego żydowskiego pochodzenia, a mieni się czystej krwi obywatelem rosyjskim.

W sierpniu wyjeżdża tam ksiądz Sokół, który jako wolontariusz zgłosił się na osiedlenie i uzyskał na to zgodę ks. Prymasa.

Należy podkreślić charakterystyczną dla naszych czasów próbę rozwiązania zagadnienia emigracji rolniczej z Polski. Oto na olbrzymich pozyskanych terenach nad rzeką Ucajali w Peru osiedlić się mogą jedynie członkowie Spółdzielni, którzy w ten sposób są związani ze sobą na nowych terenach silną więzią spółdzielczą i w tej płaszczyźnie rozwiązują wspólnie wszelkie trudności emigracyjne i kolonizacyjne. Wyjeżdżający do Peru udziałowcy uzyskuje prawo do otrzymania działki ziemi 30, 45 lub 60 hektarowej bezpłatnie. Natomiast musi opłacić przejazd i wnieść na koszty administracyjne i organizacyjne po 36 dolarów od osoby. Kosztem tych 36 dolarów jest przeprowadzony pomiar gruntu, dostarczone osadnikowi: drobny inwentarz żywy (trzoda chlewna i drób) oraz nasiona, prowizoryczne mieszkania i opieka.

Jest to bardzo ciekawa próba rozwiązania trapiącego nasze małorolne włościństwo zagadnienia głodu ziemi i jednocześnie dopomożenia na drodze współpracy społecznej znalezienia tysiącami rzeszom naszych bezrolnych własnych warsztatów pracy na roli, do której to pracy są przywiązani tradycyjnymi więzami i przeznaczeniem losowym.

Grono zaś organizatorów „Kolonji Polskiej“ z p. Marszałkiem Senatu Prof. Szymańskim i senatorem Boguszewskim na czele, daje gwarancje, że podjęte próby wydadzą jak najpomyślniejsze wyniki. St. T.

KATOLICKIE FIRMY GODNE POLECENIA:

Angrabajtis Józef, Wydawnictwo książek do nabożeństwa i skład dewocjonalni, Kraków, ul. św. Tomasza 12.

Bartosiewicz Ludwik, Restauracja „Pod Ratuszem“, Kraków, Rynek gł. 30.

Bobrowski Julian, handel kolonialny i delikatesów. — Wina, Wódki i Konjaki. — Kraków, Łobzowska 6. Tel. 2438.

Brachel Walerjan dawniej Bielik, Fabryka wędlin, Kraków, Florjańska 51, tel. 502. Poleca dwa razy dziennie świeże wędliny.

Cyankiewicz Józef, najsolidniejszy sklep zegarmistrzowski - jubilerski, Kraków ulica Sławkowska 1.

Drukarnia Ludwik Gronus i Ska, Kraków, ul. Stolarska 6.

Drogueria J. Wilkosz, Karmelicka 14, poleca perfumy, kosmetyki, wszelkie zioła lecznicze, opatrunki, artykuły gospodarstwa domowego.

„Grafika“ Fr. Terakowski i Ska, Kraków, Gołębia 3. Wielki wybór wszelkich materiałów oraz narzędzi dla przemysłu introligatorskiego jakoteż i dla amatorów.

Fabryka mebli żelaznych, metalowych oraz wyrobów budowlanych, Antoni Pogorzelski, Kraków, ul. św. Łazarza 9, tel. 6096, ul. Mikołajska 3, tel. 3588.

Jórasz Józef, Korczyzna, powiat Kręsko. — Przemysł tkacki. — Znakomite płótna.

Księgarnia Katolicka M. Lubieński w Krakowie Florjańska 1. poleca „Psalterz Dawidowy“ tłum. Jana Kochanowskiego, format 12/8 cm. opr. zł. 2. — Ks. Jan Wiśniewski: Kochanowski, zyciorys i pamiątki rodzinne 1530—1930 zł. 1.50.

Lubański F. Najstarsza wytwórnia rękawiczek skórkowych, poleca rękawiczki własnego wyrobu, oraz inne artykuły galanterijne jak: pończochy, skarpetki, krawaty etc. — Przyjmuje rękawiczki do prania i naprawy. Dział hurtowy. Kraków, ul. św. Anny 2.

Maruńczak Michał, Skład materiałów chirurgicznych i sanitarnych, Kraków, ul. Sławkowska 10.

Nikiel J. A. Skład instrumentów muzycznych, Kraków, Szewska 2.

Piwo okocimskie barona J. Götza w Okocimie.

Piwo żywieckie, browar Arcyksiążęcy w Żywcu.

Palczewski Stanisław, Skóry, przybory obównicze i rymarskie. Długa 69.

Stobierski Władysław i Ska — Pracownia stolarska, Kraków Wrocławska 75, Telefon 1512.

Restauracja Jana Kantego Szejei, Kraków XXII, Rynek 8. poleca w doborowej jakości gorące i zimne przekąski po cenach umiarkowanych. Kuchnię higieniczną otwartą cały dzień. Wydaje obiady za dom oraz na zamówienia.

Stolarski Tadeusz, Kraków, ul. Szpitalna 26 Zakład artystyczno-stolarski, wykonuje wszelkie roboty w zakresie wchodzącej do cenach nader przystępnych oraz doborowego materiału.

STEFAN Porębski, Kraków, RYNEK GŁ. L. 32 poleca: torebki damskie, teki na papiery, portfele, portmonetki, walizki fibrowe, oraz stale wielki wybór zabawek.

Skórczewski A. i Polakiewicz, Kraków, ul. Florjańska 13. Bielizna i kapelusze.

Sajak Jan. Skład dodatków krawieckich. Kraków Tomasz 24.

Szczurkowski C. Kraków, Grodzka 2. Handel przyborów do szycia, haftu i krawieczyzny, poleca pończochy i rękawiczki oraz skład zabawek, gier towarzyskich, lalek, koni na biegunach, gier sportowych i t. d.

„Solidność“ kupno i sprzedaż wszelkich maszyn używanych oraz przyjmowanie pojazdów mechanicznych w komis. Szczepan Ryś, Kraków, ul. Zabłocie 3.

Szymański W. i St. Maniecki, Pracownia kotlarska, Kraków, ul. Zabłocie 3-a.

„Solidność“ Warsztat maszynowo - kowalski M. Folwark, Kraków, ul. Zabłocie 3. Specjalny wyrób resorów samochodowych, Sprężyn i kucie części do wszystkich maszyn.

Sprzedaż skór i przyborów szewskich Stanisława Skoczenia w Krakowie, przy Pl. Słowiańskim l. 4. poleca skóry na obuwie wszelkiego rodzaju w najlepszym gatunku po cenach nader przystępnych.

Węglarski Michał, Kraków, ul. Gołębia 5, telefon 1518. krawiec męski i damski

Wawrzecki Stanisław, Ska z ogr. odp. Składy węgla, drzewa i artykułów budowlanych, Kraków, ul. Zabłocie 4. telefon 32-08.

Zakład Dentystyczny, Strzelbicki Stanisław Kraków, ul. Florjańska 15.

Zakład Fryzjerski na głównym dworcu w Krakowie czynny jest bez przerwy od godz. 5-tej rano do godz. 24-tej w nocy.

Zembrzycki A. Przybory kancelaryjne, szkolne, wieczne pióra, albumy, karty widokowe, karty do gry, ramki i bilety wizytowe poleca Kraków, Florjańska 9. Telefon 2924.

FRANCISZEK MAGIERA

PIEKARNIA
ELEKTRO - MOTOROWA
Kraków, ul. Zwierzyniecka 10.

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie wulkanizacji w chodzące szybko i solidnie po cenach umiarkowanych.

Górnośląski Zakład Wulkanizacyjny opon i dętek samochodowych

Mieczysław Chrzan

w Krakowie mieści się w Auto Garage „Stop“ ul. Berka Josolewicza.

ŚLUSARNIA

ARTYSTYCZNO BUDOWLANA

Józeta RAZOWSKIEGO

Kraków, ul. Retoryka L. 21.

Koncesjonowany zakład dla budowy wodociągów gazu, ogrzewań centralnych, pomp i kanalizacji zakład blacharski i budowlano-galanteryjny

Wł. Müller & A. Jędrzejowski

w Krakowie, ulica Długa l. 38. Telefon 2726.

WYCIECZKA ZA MIASTO !!

Restauracja i Mleczarnia
Józefa MASNEGO

Kraków, WOLA JUSTOWSKA
poleca
obfity bufet, zimne i ciepłe przekąski wydaje obiady i kolacje.

„CICHY KĄCIK”

za parkiem Dra. Jordana

poleca
OBFITY BUFET ZIMNE I CIEPŁE PRZEKĄSKI WYDAJE PO CENACH PRZYSTĘPNYCH.

„SIELANKA”

— KRAKÓW —
WOLA JUSTOWSKA
poleca

obfity bufet zaopatrzone w zimne i gorące przekąski wydaje obiady i kolacje po cenach nader przystępnych.

NOWO OTWARTA
Restauracja i Mleczarnia
„GOPLANA”

naprzeciw rogatki przed wolą Justowską 10 minut drogi od deptaku.

Duży piękny ogród w przednym położeniu widok na całą okolicę Woli Justowskiej kopiec Kosciuszki, góry i lasy. Powietrze bardzo dobre, z dala od prochu. Prawdziwie urocze miejsce. Tarasa przed lokalem. Bufet zaopatrzone obficie, w ciepłe i zimne napoje, słodczy, przekąski, oraz ciepłe potrawy z kuchni. Obsługa szybka i rzetelna. Ceny przystępne. Polecając się łaskawym względem PT. Publiczności, z wysokim poważaniem Jan Gruszecki

INSTRUMENTA
MUZYCZNE

dęte i smyczkowe oraz części zapasowe do tychże. Stare instrumenta naprawia, zestrzaja kupuje lub wymienia na nowe

Józef Nikiel
Kraów, Szewska 2
Wszelkie porady przy zakładaniu i kompletowaniu zespołów orkiestralnych, udziela bezpłatnie.

ZAKŁAD
GALANTERYJNO-INTROLIGATORSKI
PIOTRA GRZYWY

W KRAKOWIE, UL. RAJSKA L. 10 TELEFON 4743.

Wykonuje oprawy ozdobne, oprawy nakładów — broszurowania, oprawy Mszałów — Breviarzy, Książek do nabożeństwa. OPRAWA BIBLIOTEK PO ZNIŻONYCH CENACH.

Tel. 2273. Tel. 2273.

Krakowska Wytwórnia
KAWY
WOLNEGO

Poleca u. p. wyroby:
„KAWIN WOLNEGO”
namiastka

„Słodowa Kawa Wolnego”
w ziarnie jako domieszka
„Żytnia Kawa Wolnego”
jest najpożywniejszą i najlepszą domieszką.

KRAKÓW
UL. KOŚCIUSZKI L. 39/41.

Pracownia krawiecka
Michała Piwowarczyka

Kraów ul. Starowińska L. 36.

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres krawiectwa, a mianowicie: — wszelkie dostawy dla straży pożarnej i wszelkie inne dostawy po bardzo przystępnych cenach.

Oznaki dla stowarzyszeń, okucia i gwóźdźcie do sztandarów, Herby i Monogramy oraz Pleczęcie i wszelkie roboty w zakres rytownictwa wchodzące wykonuje

POLSKI ZAKŁAD RYTOWNICZY
J. WALENTA

Kraów, ul. Sławkowska L. 3.
(Hotel Saski)

Warsztat
mechaniczno-ślusarski
PIOTRA MACZKI

Kraów, ul. Berka Joselewicza L. 21.

Przyjmuje do naprawy: SAMOCHODY, MOTORY spalinowe, szlifowanie cylindrowe oraz roboty mechaniczno-ślusarskie i wszelkie roboty tokarskie po cenach bardzo przystępnych, Roboty wykonuje solidnie i na czas oznaczony.

PRACOWNIA
MALARSKO — KOŚCIELNA

„STYL”

KRAKÓW, RAKOWICKA L. 1.

maluje na dogodnych warunkach wnętrza kościołów wszystkimi monumentalnymi technikami, jak: tempera, kazejna, kazejno-wapienne fresko-olejno i t. p. Najdokładniejsze projekty w skali, wykonane w własnym zakresie firma dostarcza na żądanie GRATIS, jakoteż udziela bezinteresownie fachowych rad, bez żadnego zobowiązania klienta. Prospektami, fotografiami wykonanych prac, referencjami OSÓB DUCHOWNYCH, każdej chwili służy się — na żądanie — przyjeżdżamy bez zwrotu kosztów podróży.

PŁÓTNA KORCZYŃSKIE

piękne i trwałe na wszelkie bielizny. — Dymki, Dreliszki, Obrusy, Chusteczki, Ręczniki, Scierki, Cagki-plastiki, — Struks, Materje, Materace, Leżaki, Chodniki i t. p. wyroby tkackie lepsze gatunki, poleca po cenach niższych

J. JÓRASZ

— PRZEMYSŁ TKACKI —

KORCZYNA

— POWIAT KROSNO —

(Próbki przesyła po nadesłaniu znaczka pocztowego na 1 złoty w liście).

ALFRED
MACHNICKI

Hurtowny skład artykułów religijnych.

W KRAKOWIE, MIKOŁAJSKA 5.

PRACOWNIA
ARTYSTYCZNO-STOLARSKA**Leona Olesiaka**

Kraów, Prądnik Czerwony Nr. 57 wykonuje na dogodnych warunkach, jałdanie, sypialnie, gabinety po nader niskich cenach i na dogodnych warunkach.

RESTAURACJA
POD „SZTUKĄ”
Feliksa Nawrockiego

Kraów, ul. św. Jana.
naprzeciw Kinoteatru „SZTUKI”

poleca
obfity bufet, zimne i ciepłe przekąski, wydaje obiady i kolacje.

Perfумы, kosmetyki, biżuterje wyroby skórzane, instrumenty muzyczne zabawki dziecięce oraz artykuły sportowe

poleca
TANI
BAZAR RAKOWICKI
WACŁAW MATYJA
KRAKÓW, RAKOWICKA 10.

Pracownia stolarska

Władysław Stobierski

Kraów Wrocławska 75.
Telefon 1512

FABRYKA SKŁAD
PŁÓCIEN I BIELIZNY**R. KOWALSKI**

Kraów, ul. WIŚLNA L. 8
DO WYPRAW
poleca:

znane z trwałości płótna żyrdowskie bielżaziane i pościelowe, Weby lniane i bawelniane, Zefiry, Batysty, Opale, Nansuki, Obrusy Ręczniki, Scierki Kapy, Koce, Koldry, Dreliszy, Pończochy Szarpety, Chusteczki, płótna lniane kościelne i do haftu. Ceny niskie. — Wielki wybór — Wyprawy szkolne.

Zakład Artystyczno-Kamieniarski
oraz wyrób sztucznych kamieni

Stefan M. LEPUCKI

KRAKÓW, UL. RAKOWICKA 14

MIDOSYTANIA
KAZIMIERZA ROBACKIEGO

założona w roku 1841,
poleca wszelkie miody, tak do picia, jak i lecznicze od najstarszych.

KRAKÓW, SŁAWKOWSKA 26.

ZAKŁAD KAMIENIARSKI
ARTYSTYCZNO-BUDOWLANY**FRANCISZKA ŁUCZYWO**

w Krakowie, ul. Rakowicka 14.

TELEFON 2822.
Wykonuje roboty Kościelne jak również i budowlane

Wokolicy górskiej w powiecie Kosowskim, gminy Dzembronia sprzedam

tylko **DOM**
katolikowi
o sześciu ubikacjach wyjeżdżającemu stale na świeże powietrze. Bliższe informacje w Urzędzie gminnym Dzembronia pow, Kosów p. Zabie.

Odnaczony medalem srebrnym na wystawie budowlanej we Lwowie 1926 r.

KONCESJONOWANY
ZAKŁAD INSTALACYJNY
I PRACOWNIA BLACHARSKA**ADAM BŁAŻEK**

w Krakowie ul. Florjańska 26
Nr. Tel. 10401. Nr. Tel. 10401.

JÓZEF ANGRABAJTIS

w Krakowie, ul. św. Tomasza 1.20
HURTOWNY I CZĘŚCIOWY SKŁAD
ARTYKUŁÓW RELIGIJNYCH.

Poleca: Książki do nabożeństwa na nagrody pilności, od 25 gr. Krzyże rzeźbione dla szkół i szpitali
Obrazki do pierwszej komunji świętej, oraz wszelkie dewocje po najniższych cenach.

Realność do sprzedania.

W przepięknej górskiej okolicy w Harbutowicach obok Lanckorony wojew. Krak. jest do sprzedania realność składająca się: z placu budowlanego, małego ogródka, większego ogrodu owocowego oraz uprawnego pola o żyznej glebie — wszystko w jednej całości.

Na miejscu szkoła powszechna, kościół, poczta. — wymarzone miejsce na wybudowanie pensjonatu dla kolonji wakacyjnych, albo domu letniskowego. — Codzienna komunikacja autobusowa z Krakowem i Suchą. — Nadzwyczaj niska cena sprzedaży. — Reflektujący na kupno tej realności zechcą się zwrócić pisemnie pod adres: Bochnia Józef, Lwów, ulica Karpińskiego 19. II. p.